

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací materiál vytvořený v projektu OP VK

Název školy:	Gymnázium, Zábřeh, náměstí Osvobození 20
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0211
Název projektu:	Zlepšení podmínek pro výuku na gymnáziu
Číslo a název klíčové aktivity:	III/2 - Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Anotace

Název tematické oblasti:	Analytická geometrie
Název učebního materiálu:	Elipsa
Číslo učebního materiálu:	VY_32_INOVACE_M0114
Vyučovací předmět:	Matematika
Ročník:	3. ročník vyššího gymnázia
Autor:	Jaroslav Hajtmar
Datum vytvoření:	22.1.2013
Datum ověření ve výuce:	5.6.2014
Druh učebního materiálu:	prezentace
Očekávaný výstup:	Student si dělá poznámky k probíranému tématu
Metodické poznámky:	Materiál je určen jako osnova výkladu nového učiva resp. pro účely opakování

Elipsa

Jaroslav Hajtmar

22.1.2013

Elipsa

Přístupy k elipse:

- křivka (uzavřená křivka v rovině)
- kuželosečka (řez kuželové plochy rovinou)
- množina bodů dané vlastnosti (přístup AG)

DEF: Elipsa je množina bodů X roviny, které mají stejný součet vzdáleností ($2a$) od dvou pevně zvolených bodů – tzv. ohnisek (ohniska E, F $2a > |EF|$).

Elipsa ve fyzice a reálném světě

- Má-li eliptické zrcadlo v jednom ohnisku zdroj světla, všechny paprsky se podle zákona odrazu odrazí do jediného bodu — druhého ohniska (odrazová vlastnost elipsy).
- Planety se kolem Slunce pohybují po elipsách s malou excentricitou (první Keplerův zákon - kolem r. 1600) – důsledek gravitačního zákona (Isaac Newton – kolem r. 1680).

Zahradnická konstrukce elipsy

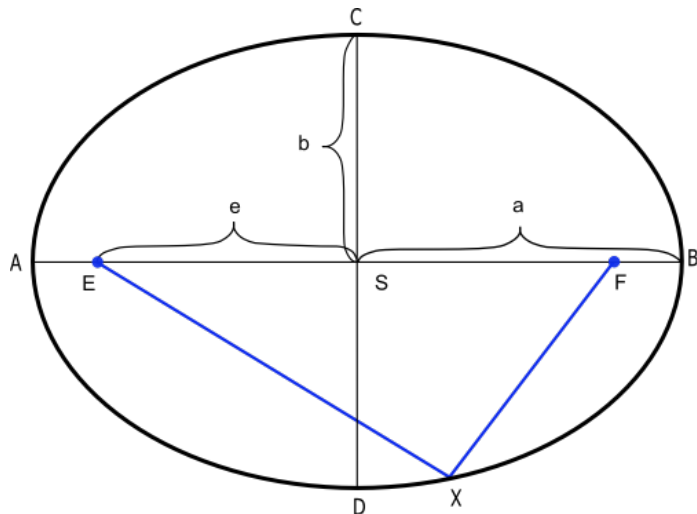
E

F

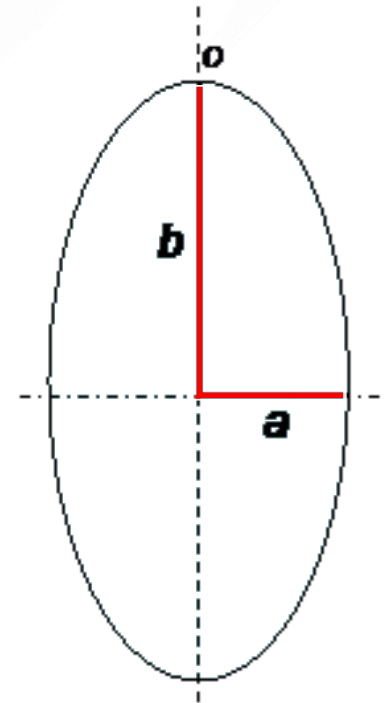
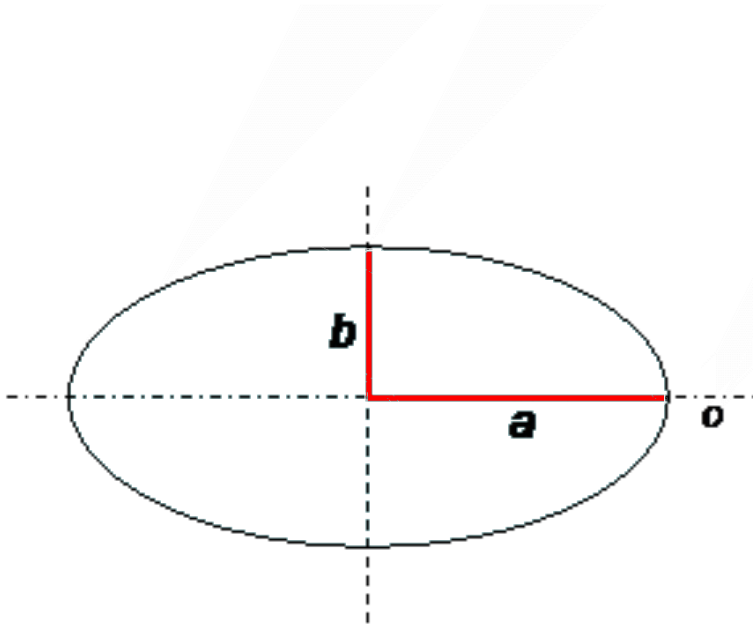
<Reset>

Základní prvky elipsy:

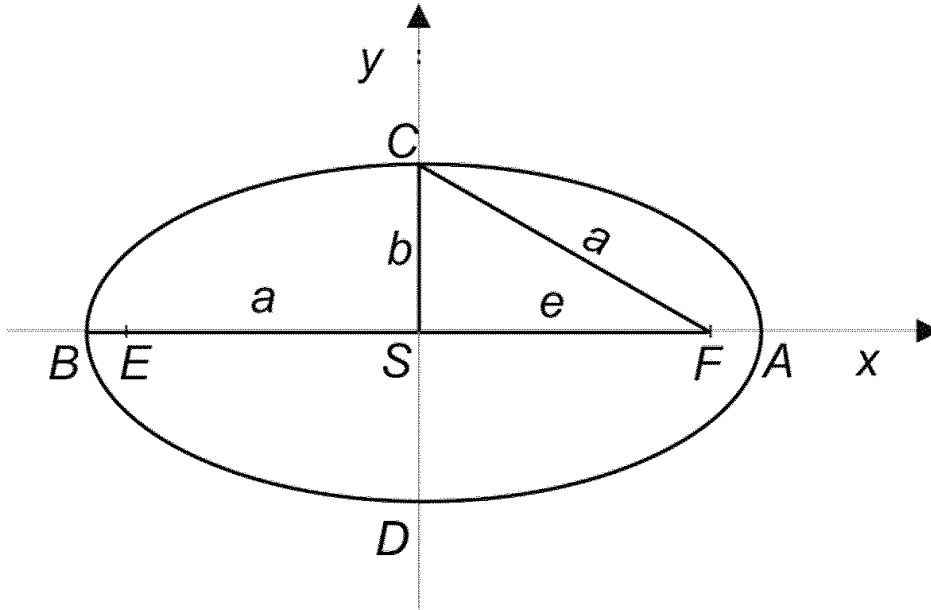
- vrcholy
- ohniska
- střed
- hlavní osa
- hlavní poloosa
- vedlejší osa
- vedlejší poloosa
- excentricita
- ohnisková vzdálenost

Vliv poloos na orientaci elipsy

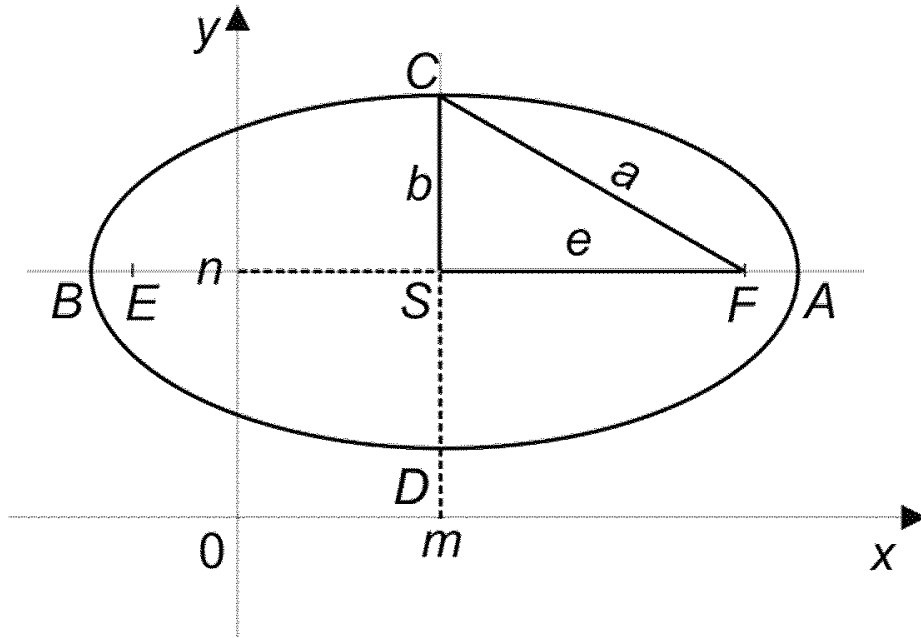

Středová rovnice elipsy: $S = [0, 0]$

$$\varepsilon: \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$$

Středová rovnice elipsy: $S = [m, n]$

$$\varepsilon: \frac{(x - m)^2}{a^2} + \frac{(y - n)^2}{b^2} = 1$$

Odvození rovnice elipsy

$$|EX| + |FX| = 2a$$

$$\sqrt{(x+e)^2 + y^2} + \sqrt{(x-e)^2 + y^2} = 2a$$

$$-2x^2 - 2e^2 - 2y^2 + 4a^2 = 2\sqrt{x^4 + e^4 + y^4 - 2e^2x^2 + 2x^2y^2 + 2e^2y^2}$$

$$-4e^2x^2 = 4a^4 - 4a^2x^2 - 4a^2e^2 - 4a^2y^2$$

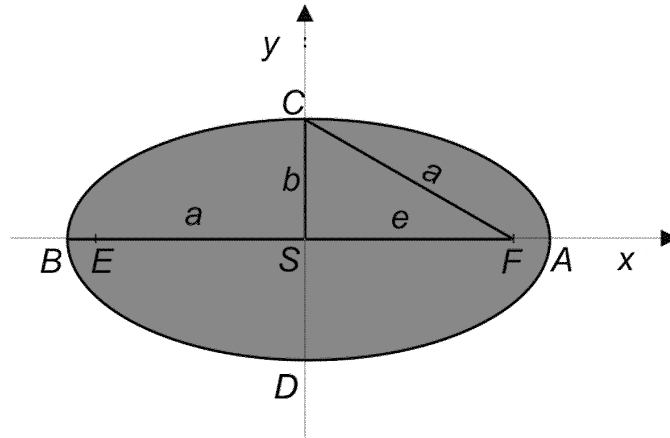
$$x^2(a^2 - e^2) + a^2y^2 = a^2(a^2 - e^2)$$

$$x^2b^2 + a^2y^2 = a^2b^2$$

$$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$$

$$a^2 - e^2 = b^2$$

Vnitřní oblast elipsy $S = [0, 0]$

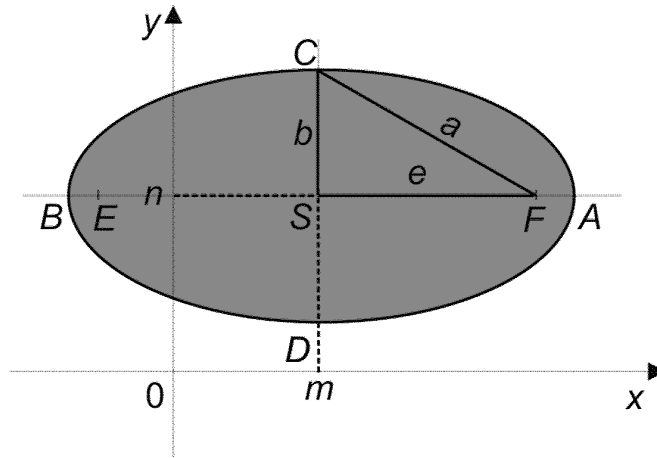

$$\mathcal{E}_1: \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} \leq 1$$

Vnitřní oblast elipsy:

$$\mathcal{E}_2: \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} < 1$$

Vnitřní oblast elipsy $S = [m, n]$

$$\varepsilon: \frac{(x - m)^2}{a^2} + \frac{(y - n)^2}{b^2} \leq 1$$

Vnitřní oblast elipsy:

$$\varepsilon: \frac{(x - m)^2}{a^2} + \frac{(y - n)^2}{b^2} < 1$$

Použité materiály a zdroje

■ Archiv autora